

V nacistickém obležení: Jak Petrohrad přežil nejkrvavější blokádu v historii lidstva

rt.com/russia/570004-salvation-from-genocide-leningrad-seige

18. ledna 2023, 13:21

DomovRusko a FSU

Před 80 lety zahájila Rudá armáda operaci Iskra, která ukončila leningradské peklo

Petrohrad, tehdejší Leningrad, byl dějištěm jedné z nejkrvavějších a nejtragičtějších epizod druhé světové války.

Obléhání bývalého hlavního města Ruska nacistickým Německem trvalo 872 dní a vyžádalo si životy až milionu civilistů a asi půl milionu vojáků. Před osmdesáti lety došlo v kolosálním vojenském úsilí k prolomení blokády města: Operace Iskra otevřela úzký, holý, odhalený, ale přesto funkční pozemní koridor z ‚pevniny‘.

Jednalo se o první relativně úspěšný pokus prorazit nacistické linie po čtyřech katastrofálních neúspěších v předchozích letech. Úspěch operace byl neuvěřitelně důležitý, ale vítězství si vybralo takovou daň a je spojeno s tolika nepopsatelným smutkem a zkázou, že i v Rusku se na něj vzpomíná velmi zřídka.

[Přečtěte si více](#)

[Operace Uran: Den, kdy byli Hitlerovi nacisté rozbiti a Sovětský svaz začal mít ve 2. světové válce navrch](#)

Nadbytečné město

Podle německého plánu pro východní frontu bylo prvotním úkolem skupiny armád Sever dobýt Leningrad do poloviny září 1941. To se ukázalo jako nemožné. Mobilizace civilního obyvatelstva k vybudování obranných linií na jih od města (většinou ženy, protože muži byli buď zaměstnáni v továrnách, nebo odcházeli na frontu) a houževnatý odpor Rudé armády zabránily Němcům, aby je dobyli. bouřka. Franz Halder, náčelník štábu nacistických pozemních sil, nechtěl ztrácet čas a úsilí na „odsouzené“ město, jak se v té době zdálo, a přesvědčil Adolfa Hitlera, aby přesunul tanky a mechanizované jednotky směrem k Moskvě a nechal Leningrad pod blokadou. .

Předpokládalo se, že po hladové a studené zimě už jeho obránci nebudou mít sílu vzdorovat. Město by bylo dobyto a srovnáno se zemí a všechna území na sever od řeky Něvy, která městem protéká do Baltského moře, by byla dána finským spojencům Němců, kteří zajišťovali jejich blokadový sektor. V obklíčení města byla 29. srpna 1941, pouhé dva měsíce a týden po začátku války, přerušena poslední železniční trať u nádraží Mga. 8. září došlo k dobytí Shlisselburgu, 12 km severně na jezeře Ladoga u pramene řeky Něvy. Zásoby mohly být potenciálně transportovány odtud do Leningradu. Od tohoto data se počítá blokáda severního hlavního města.

Téměř okamžitě poté, co byl Petrohrad založen císařem Petrem I. v roce 1703, se Petrohrad stal hlavním ruským obchodním přístavem a námořní základnou. Široké třídy, katedrály, ohromující krása paláců císařské rodiny a dalších šlechticů, stejně jako padací mosty přes širokou řeku Něvu, stále zůstávají připomínkou velké ruské historie. Do konce 19. století se ale město stalo také hlavním výrobním

centrem země a svůj průmyslový význam si zachovalo i poté, co bolševici, kteří se dostali k moci v roce 1918, přesunuli hlavní město do Moskvy. Adolf Hitler i Josif Stalin navíc uznali ideologický význam města, protože právě zde proběhla první socialistická revoluce a město samotné bylo přejmenováno na počest vůdce globálního proletariátu Vladimira Lenina.

SOUBOR FOTOGRAFIE. Vladimir Lenin pronáší projev během shromáždění u příležitosti zahájení druhého kongresu Komunistické internacionály. Petrohrad, 19. července 1920. Fotografoval VK Bulla. Reprodukce. © Sputnik

Hitler by tedy vymazáním Leningradu z povrchu Země mohl zničit velké sovětské průmyslové a vojenské závody (ve městě jich bylo přes 300), učinit Baltské moře bezpečným pro německou loďní dopravu, zajmout mocnou obchodní flotilu a přesunout se dále směrem k

Murmansku a Archangelsku, čímž ochromí dodávky přicházející prostřednictvím programu Lend-Lease dohodnutého s USA. Konečně, a to nejdůležitější, Hitler se chystal vyhnat „Asiaty“ z Evropy a demoralizovat svého komunistického protivníka, připravit je o kolébku jejich revoluce.

[Přečtěte si více](#)

[Vzestup a pád „ruské Havaje“: Jak 50. americký stát málem skončil pod carovou kontrolou](#)

Peklo na ledě

Kvůli katastrofálnímu začátku války Rudé armády a všeobecnému chaosu ve správě země byl Leningrad na obléhání absolutně nepřipravený. Plnohodnotnou evakuaci tří milionů obyvatel města podél pouhých dvou železničních tratí nebylo možné provést v relativně krátké době a jako první byly evakuovány vojenské podniky.

Děti byly také poslány pryč, aby je chránily před bombardováním a dělostřeleckým ostřelováním. Nejmladší obyvatelé Leningradu však nebyli odvezeni do vnitrozemí, ale do předměstí a vesnic poblíž města, odkud se většina z nich brzy vrátila.

Nebyly vytvořeny žádné významné zásoby potravin a sklady byly zničeny německými letadly ve dnech 8. až 10. září, kdy byla zahájena blokáda. Do října už byly dávky pro obyvatele, kteří nepracovali v továrnách ani nebojovali v zákopech, sníženy na katastrofálních 125 gramů chleba na den a skutečný hladomor nastal již v listopadu. Případy kanibalismu byly ve městě zaznamenávány a vyšetřovány po celou dobu obléhání, jejich počet se pohyboval ve stovkách. Vzhledem k nelidským podmínkám, ve kterých se ocitly miliony Leningradů, to však není tak nesvědomité, jak se může zdát.

Situaci samozřejmě zhoršila zima. Zima roku 1941 se ukázala být nejchladnější v zaznamenané historii. Průměrná denní teplota klesla na 0°C již 11. října a nad bod mrazu se dostala až 7. dubna. Zásoby

paliva v severním hlavním městě rychle došly a zásoby elektřiny klesly na 15 % předválečné úrovně. Bylo vypnuto ústřední topení, zamrzly kanalizace a vodovody. Lidé si do bytů dávali malá litinová kamna a topili v nich vším, co měli, včetně nábytku, podlah, tapet a knih.

SOUBOR FOTOGRAFIE. Obležení leningradští měšťané opouštějí protiletceý kryt po ukončení útoku, 10.12.1942. Leningrad, Rusko.

© Sputnik/Boris Kudoyarov

Měsíce první zimy byly nejčernější. Lidé umírali zimou a vyčerpáním doma, v práci i na ulici. Mnozí si jen sedli k odpočinku a už nevstali. V únoru speciální týmy odstranily z ulic přes 1000 těl denně. Podle oficiálních statistik prezentovaných na norimberských procesech zahynulo při bombardování a ostřelování celkem 17 000 lidí, zatímco hladomor plánovaný Němci (jejich velitelé měli zakázáno přijímat uprchlíky z města) spolu s zimou připravil o život dalšího 632 000. Mezitím zahynulo 332 000 vojáků. Moderní výzkumníci však mají tendenci věřit, že tyto statistiky jsou podceňovány,

[Přečtěte si více](#)

Smrt ve vzduchu: Jak vypuknutí moskevského moru v 18. století připomínalo pandemii Covid-19.

Přeživší genocidy

Představte si: Probudíte se v jediné teplé místnosti obrovského leningradského bytu. Veškerý pohyb je obtížný; máš zamlženou hlavu kvůli hladu. Nemusíte se oblékat, protože jste spali ve vycpané bundě. Pijete zbytky vody z kbelíku vytaženého včera ze studny. Pevněji se sbalíte a vyrazíte do své továrny přes půl města – veřejná doprava přestala fungovat už dávno. Doplňková výživa je organizována v továrně; dává vám šanci přežít. Na chodbě vás do nosu praští zápach – pod schody leží mrtvola, už třetí den – nechcete se podívat. Cestou do práce potkáváte lidi, kteří táhnou saně naložené těly svých příbuzných. Proplétají se mezi sněhovými závěsemi a stojícími trolejbusy, aby mohli pohřbívat mrtvé. Nic z toho už ale nevyvolává žádné emoce – během nekonečných měsíců letošní zimy kolem vás zahynulo asi milion lidí. Už jste ztratili veškerou naději – žijete na autopilota a víte, že tento osud může brzy potkat i vás. Státisíce lidí si tím prošly a trauma si uchovaly v paměti, i když svou vzpomínku na všechny ty hrůzy raději nevyslovovaly.

Pokud jde o brutalitu, rozsah a plánování, je obléhání Leningradu zcela srovnatelné s nejneslavnějšími činy genocidy, včetně „konečného řešení židovské otázky“, protože Němci si byli plně vědomi důsledků svých činů. A i když na to sovětské vedení z mnoha důvodů neupozornilo, a to ani na mezinárodní scéně, v říjnu 2022 Petrohradský městský soud nakonec nazval věci pravými jmény a uznal obléhání jako genocidu.

„Zrovna nedávno byla blokáda Leningradu také uznána jako akt genocidy. Byl nejvyšší čas to udělat. Organizováním blokády se nacisté cílevědomě snažili zničit Leningrady – všechny od dětí po seniory. To potvrzují také, jak jsem již řekl, jejich vlastní

dokumenty,“ poznamenal Vladimir Putin v listopadu 2022. I když se současný ruský prezident narodil deset let po definitivním prolomení Leningradské blokády, jeho rodina byla touto tragédií přímo zasažena.

Na začátku blokády byl jeden a půl roku starý syn matky Vladimira Putina Maria Ivanovna odvezen k evakuaci, ale z města se už nedostal. Podle oficiálního účtu dítě, Viktor, zemřelo na nemoc. Jediné oznámení, které o tom jeho matka obdržela, byl úmrtní list. Jak sám ruský vůdce řekl, přežít se jí podařilo jen díky tomu, že její manžel, Putinův otec, byl raněn na frontě a dostával zvýšené příděly, které předával své ženě při jejích každodenních návštěvách nemocnice. To pokračovalo, dokud neodlehl hlady a lékaři, kteří pochopili, co se děje, zakázali další návštěvy. Poté, co opustil nemocnici o berlích s roztráštěnou nohou, ošetřoval svou ženu, která přestala chodit ze slabosti.

[Přečtěte si více](#)

Odsouzen k neúspěchu: Jak Lenin a Stalin přesně před 100 lety umístili tikající bombu pod Sovětský svaz

Útok přes mrtvoly soudruhů

Podle memoárů Georgije Žukova, který odrazil pokus o útok na Leningrad v září-říjnu 1941, Stalin zpočátku považoval situaci ve městě za téměř beznadějnou a více se soustředil na záchranu Moskvy. Ale zoufalý odpor obránců města, neochvějná vytrvalost jeho obyvatel a později hrdinství brigád, které do Leningradu převážely vzácné zásoby potravin na nákladních autech a kárách po jediném záchranném laně města – „Cestě života“ založené na ledu. Ladožského jezera – donutil bolševického vůdce změnit názor. V tu chvíli začal vyžadovat, aby jeho vojenští vůdci prolomili obranu jakýmikoli prostředky a co nejdříve. Netrpělivost Gruzince, který před dvěma měsíci nechal zastřelit vedení západní fronty,

Co to bylo za německý „klín“, který pronikl k Ladožskému jezeru a odřízl Leningrad od zbytku země? Jednalo se o nízko položenou oblast 15 km x 15 km tvořenou převážně lesy a rašeliništi, ale v jejím samotném středu byl kopec, na kterém stála vesnice Sinyavino. Na západě byla lokalita ohraničena širokou (asi 500 metrů) řekou Něvou, za níž se nacházely bránící se jednotky Leningradského frontu. Na východě byl Volchovský front; na severu břehy Ladožského jezera; a na jihu hlavní část německé skupiny armád Sever.

Během Stalinovy industrializace ve 30. letech 20. století byla na březích řeky Něvy postavena velká kondenzační elektrárna. Rašelina byla vykopána z močálů, aby poskytla palivo. Dělníci žili v několika roztroušených vesnicích spojených polními cestami a úzkorozchodnou železnicí. Na severu bylo starobylé pevnostní město

Shlisselburg; na jihu, hluboko za německými liniemi, byl železniční uzel ve stanici Mga. Pokusy prolomit obléhání Leningradu se běžně nazývají Sinyavino ofenzívy.

SOUBOR FOTOGRAFIE. 2. operace Sinyavinsky. Vojáci táhnoucí maskované tanky na blátivých cestách, Leningrad, 11. ledna 1941. © Sputnik

První operace Sinyavino začala doslova den po ustavení blokády, 9. září 1941. Změnila se ve dva týdny protiboje mezi nově zformovanou 54. armádou maršála Grigorije Kulika, skládající se z rekrutů a ustupujících jednotek, které se pohybovaly od východu, a Německé síly se snaží prorazit k řece Svir, aby se setkaly s finskými jednotkami. Pokud by se to Wehrmachtu podařilo, o nějaké ‚cestě života‘ by nemohlo být ani řeči a Leningrad by obléhání rozhodně nepřežil. Z pohledu Stalina, náčelníka generálního štábu Šapošnikova, a Žukova, který velel obklíčenému Leningradskému frontu, byla operace okamžitým selháním. Rozzuřený Žukov se dokonce rozhodl jednat nezávisle a vydal rozkaz k vynucení přechodu Něvy ze západu. V blízkosti Shlisselburg,

[Přečtěte si více](#)

Leninova Jugoslávie: Jak Stalin a další místní sestřelili plán na vytvoření „sovětského Švýcarska“

Předmostí Něvy se neustále měnilo ve velikosti, s šířkou až 2 km a hloubkou asi 800 metrů.

Relativní těsnost řeky sice umožňovala člunům přivést posily, i když po ledové vodě a za neustálého ostřelování (dokázal to každý pátý), samotný břeh byl pro zorganizování další ofenzívy absolutně nevhodný. Ze severu byla ohraničena obrovskou elektrárnou, kterou Němci rychle proměnili v pevnost. Z východu přiléhala ke dvěma pískovnám, přes které nebylo možné zahájit útok ani provádět manévry. Předmostí bylo pod neustálou palbou nepřátelského dělostřelectva a kulometů. To však generály nezastavilo – požadovali frontální útoky a úspěchy, které by mohli hlásit Stalinovi.

Mezi 19. zářím 1941 a 29. dubnem 1942 a 26. září 1942 a 17. únorem 1943 projelo předmostí nespočet pluků a divizí a bylo učiněno přes 50 beznadějných pokusů postoupit směrem k Sinyavino a Mga k prolomení nepřátelských linií. Jen v roce 1941, během první a druhé operace Sinyavino, zemřelo na tomto malém kousku země nejméně 68 000 lidí. Bylo téměř nemožné evakuovat zraněné vojáky, natož mrtvolu, přes řeku. Když byla těla pohřbena, byla pohřbena přímo tam, někdy i vícekrát, protože nepřetržitá dělostřelecká palba (až 50 000 granátů, granátů a leteckých bomb denně) neustále rozvířila zemi a odhalovala mrtvá těla. Zimní teploty znemožňovaly kopání jám ve zmrzlé zemi,

„To vše na pozadí neustálé palby našich a německých děl, nezaměnitelného zápachu výbušniny z minometných granátů, odpudivého zvuku německých pozemních letadel, sténání raněných a nadávek živých, kteří nadávali Němci, válka, toto ubohé předmostí a někdy i naši střelci, pokud stříleli na naše vlastní pozice,“ říká Jurij Poresh, voják, který boje přežil.

SOUBOR FOTOGRAFIE. Vojáci 168. pěší divize plukovníka Andreje Bondareva během bitvy o Leningrad, Něvskij Pjatachok, Leningrad, 11. května 1941. © Sputnik/Vsevolod Tarasevich

Odhaduje se, že průměrná bojová využitelnost vojáka na Něvském předmostí byla 52 hodin, poté byl buď zabit, nebo zraněn a čelil vyhlídce na náročnou evakuaci. Vladimir Putin starší, kterému granát roztříštil patu a kotník, musel řeku přeplavat a na pravý břeh se mu podařilo dostat jen s pomocí spolubojovníka.

Rozsah sebevražedných ztrát utrpěných v této oblasti byl řádně rozpoznán až po válce. Tehdy se myšlenky soustředily na záchranu Leningradu před katastrofálním obležením.

[Přečtěte si více](#)

[Bývalí nacisté ve službách strýčka Sama: Jak USA ovládly hlavní německou zpravodajskou službu](#)

Zrození zrádce

Ani pro Němce nebyl boj na klínu Sinyavino žádná procházka růžovým sadem. Museli odrážet nespočetné vlny sovětských útoků ze dvou opačných směrů. Nepřetržitá dělostřelecká palba brzy zničila téměř každý strom na tomto místě, takže všichni vojáci Wehrmachtu mohli ze svých opevněných pozic, zejména z výšin Sinyavino, vidět bažiny, které nikdy nezamrzly ani v zimě, zjizvené silnou dělostřeleckou palbou, zavalené minami a poseté mrtvolami vojáků pěchoty Rudé armády s občasným sem tam spáleným tankem. Dále na jih, u vchodu do Demjanské kapsy, jejíž obrana Němci byla úzce spojena s obranou klínu Sinyavino, byla ručně vyrobená dopravní značka, která v němčině říkala: „Vítejte v pekle“. Němci si museli myslet podobné myšlenky o Sinyavinovi,

Po vítězství u Moskvy, po kterém následovala protiofenzíva, Stalin znovu požadoval zrušení obležení, což vedlo k nechvalně známé útočné operaci Ljuban, která proběhla mezi 7. lednem a 10. červencem 1942. Jejím účelem bylo odříznout celé Sinyavino zaklínit jižně od Mga a tím nejen zmírnit obléhání Leningradu, ale také se chopit strategické iniciativy na severu. 2. šokové armádě vytvořené speciálně pro tuto operaci se podařilo prolomit německou obranu. Kvůli nedostatku silnic, dostatečného zásobování a dostatečných posil a také neschopnosti Michaila Chozina, velitele Leningradského frontu, však byla nucena zastavit svůj postup, než byla postupně obklíčena a zničena. 20. dubna, téměř náhodou, Andrey Vlasov,

V té době byla armáda téměř odsouzena k záhubě. Když vrchní velení konečně dovolilo armádě ustoupit, bylo příliš pozdě, protože obklíčení bylo dokončeno. Po vydání posledních rozkazů se Vlasov pokusil o útěk na vlastní pěst, jako to udělal v létě 1941 poblíž Kyjeva, ale byl zajat a identifikován. Pokračoval ve vedení kolaborantské Ruské osvobozené armády a stal se ztělesněním zrádce. Při katastrofální operaci zahynulo celkem přibližně 350 000 vojáků a důstojníků.

SOUBOR FOTOGRAFIE. Druhá světová válka. Sovětský generál Andrey Vlasov během manévrů výcviku ruských dobrovolníků, 1943. © Roger Viollet přes Getty Images

Poslední nezdary

O měsíc později, koncem srpna 1942, zahájila Rudá armáda 3. operaci Sinyavino v dalším pokusu o zrušení obléhání. Tentokrát byl Leningradský front v rukou Leonida Govorova, mnohem schopnějšího generála a pečlivého dělostřeleckého důstojníka. Velitelem Volchovského frontu byl Kirill Meretskov, zkušený generál, který bojoval ve Španělsku a měl za úkol proniknout Mannerheimovou linií v zimní válce. Proti nim stála německá 18. armáda Georga Lindemanna, jejíž součástí byla mimo jiné i 250. modrá divize španělských dobrovolníků.

Přečtěte si více

„Celé město je poseté těly“: Jak Ukrajina utrpěla ponižující porážku v Soledaru po nelítostném ruském útoku

Vzhledem k místní krajině se však mise stále zdála téměř nesplnitelná. „*Vojáci museli stavět ploty ze dřeva a hlíny, místo aby kopali zákopy pro své bojové pozice a obytné prostory. Místo zákopů navršili zeminu, aby postavili otevřené plošiny, položili klády na mnoho kilometrů a postavili dřevěné plošiny pro dělostřelecká děla a minomety... Rozsáhlá rašeliniště táhnoucí se od břehů Ladožského jezera až po Sinyavino a jižně od Sinyavina Husté lesy s velkými bažinami, téměř neprostupné i pro pěchotu, silně omezovaly manévrovací schopnosti jednotek a vytvářely více výhod pro bránící se stranu,*“ napsal později Meretskov.

Nový pokus, který byl naplánován mnohem důkladněji, si vyžádal několik vln postupujících jednotek podporovaných těžkou dělostřeleckou palbou a plamennými tanky ke zničení nepřátelských opevnění. Operace mohla být úspěšná, ale v srpnu byli Němci posíleni 11. armádou, která vyšla vítězně z krvavé bitvy u Sevastopolu. Vedl ji Erich von Manstein, jeden z Hitlerových nejvyšších generálů.

Původně se očekávalo, že Von Manstein zopakuje svůj krymský úspěch v Leningradu. Jelikož však situace u Sinyavina začínala vypadat čím dál hrozivěji, německé vedení mu řeklo, aby zkontroloval ruskou ofenzívu, což se také stalo. Vypadalo to jako další neúspěch pro Rudou armádu, která ztratila přes 100 000 lidí, z nichž 40 000 byly nevratné ztráty, přesto se jí podařilo odvrátit útok Wehrmachtu na Leningrad a oslabit 11. armádu tak, že později, když byla vyslána do Stalingradu, nepodařilo prolomit obklíčení kolem Paulusovy odsouzené 6. armády.

SOUBOR FOTOGRAFIE. Fritz Erich Georg Eduard von Manstein (R), německý polní maršál Wehrmachtu během druhé světové války. © Ullstein bild/Ullstein bild přes Getty Images

Jiskra, která propálila brnění

3. operace Sinyavino umožnila Govorovovi a Meretskovovi lépe porozumět terénu a nepřátelským schopnostem. Stalin navrhl, že příští operace by měla mít kódové označení Iskra, neboli „Spark“ (myšlenkou bylo, že by to obléhání konečně zapálilo). To, co odlišovalo pátý pokus o zrušení obležení od předchozích snah, bylo pečlivé plánování, které do toho bylo vloženo, a speciální výcvik, který vojáci absolvovali.

[Přečtěte si více](#)

[Jaderná Ukrajina? Uprostřed „obav“ z údajné ruské hrozby svět přehlíží skutečné nebezpečí](#)

Vojáci například cvičili překračování Něvy na místech uvnitř města, kde je nepřítel nemohl pozorovat. Dělostřelecká palba měla vyřadit všechna nepřátelská palebná postavení na levém břehu. Aby toho dosáhl, jeden z vojáků, který byl před válkou malíř, přišel na frontu několik nocí za sebou a pečlivě prozkoumal německou obranu, než se vrátil na velitelství a na plátně znázornil vše, co viděl a zavázal se k paměti. čtyři metry široký. Obrázek byl poté použit pro referenci dělostřeleckými důstojníky.

Kulatiny držené pohromadě kovovými hroty byly původně určeny k tomu, aby středním a těžkým tankům pomohly překonat řeku. Poté, co se během tréninku potopily první dva tanky, bylo jasné, že dřevěné „kolejnice“ musí před použitím nechat asi 24 hodin, aby se přilepily k ledu. Odhalení takových nuancí v kombinaci s faktorem překvapení bylo zásadní pro zajištění úspěchu operace.

Ze západu útočila podél jižního břehu Ladožského jezera 67. armáda pod velením Michaila Duchanova, který nastoupil vojenskou službu před revolucí jako pontoniér. Z východu postupovala nešťastná 2. šoková armáda, nyní již potřetí dohromady, vedená Vladimírem Romanovským. Počítalo se s 164 000 muži a dostalo se mu významného posílení, pokud jde o brnění a dělostřelectvo. Jen dva měsíce předtím zůstalo po porážce ve 3. operaci Sinyavino pouze 4 600 vojáků. Právě v tomto armádním sektoru byla obrana Němců výjimečně impozantní. Vybuodovali několik linií bojových pozic spojených dvojicemi zdí ze země a dřeva, na které byla nalita voda, aby byly ledové. Bylo zde celkem přes 400 postavení pro dělostřelectvo a kulometry s minovými poli před nimi a mezi nimi.

Ivan Fedyuninsky, zástupce velitele Volchovského frontu, který byl odpovědný za celkovou koordinaci operace Iskra, měl pod velením 302 000 mužů, což je pětikrát více než německých jednotek u Sinyavino. První fáze požadovala vytvoření pozemního spojení s Leningradem, druhá fáze byla zaměřena na dobytí Mga, životně důležitého komunikačního uzlu, k vytvoření železničního spojení s centrálními regiony Ruska.

SOUBOR FOTOGRAFIE. Pěchota v útoku po masivní dělostřelecké přípravě, 01.02.1944, Leningrad, Rusko. © Sputnik

Konečně průlom

Operace byla původně plánována na začátek prosince. Protože však Něva kvůli relativně mírné zimě pomalu zamrzala, ofenziva byla o měsíc odložena. 12. ledna 1943, po leteckém bombardování za úsvitu a dvou hodinách dělostřelecké palby, začaly obě fronty postupovat k sobě 12 km širokým koridorem. Významný pokrok byl učiněn na západě, kde úder, na rozdíl od očekávání Němců, nebyl zasazen na Něvském předmostí, ale na sever. Postupující jednotky hned první den zajistily pozice na levém břehu Něvy o rozměrech 6 km x 3 km.

[Přečtěte si více](#)

[Duch Lenina: Proč si Rusko a Ukrajina nevyřešily své hranice, když se Sovětský svaz v roce 1991 zhroutil?](#)

Úspěchy na východě byly skromnější. Během následujících čtyř dnů se postup zpomalil a změnil se v zákopovou válku. Rudá armáda zaútočila na německá opevnění v dělnických vesnicích, když Wehrmacht vyslal posily. V těchto dnech došlo k prvnímu nasazení Tigeru. Jeden z těchto těžkých tanků, které byly stále vzácností, byl

ukořistěn a pečlivě prozkoumán, což umožnilo sovětským a spojeneckým obrněným vojákům identifikovat jeho zranitelnost a naučit se s ním efektivně zacházet.

Konečně ráno 18. ledna se předsunuté jednotky obou frontů setkaly jižně od Dělnické vesnice č. 5, ležící na železniční trati spojující Sinyavino a Schlisselburg, odrazily německý protiútok a v poledne pronikly do samotné opevněné vesnice. . Německé velení si uvědomilo naléhavost situace a nařídilo posádce Schlisselburg odejít, přičemž asi 8 000 vojáků a důstojníků úspěšně uniklo z obklíčení. Do 20. ledna byl pozemní koridor o šířce asi 10 km vedoucí jižně od Ladožského jezera vyčištěn od nepřátelských sil, které se prokopaly na výšinách Sinyavino. Další pokusy o jejich vytlačení, které trvaly až do dubna, byly stejně krvavé jako marné, což znamená, že operace Iskra nedosáhla svého druhého cíle. Němci opustili Sinyavino o rok později, v lednu 1944, v rámci svého rozsáhlého ústupu.

Na tom přeživším v Leningradu moc nezáleželo, dokud strašlivé obléhání konečně skončilo. Stavba železnice procházející koridorem – která musela být postavena s jasným výhledem na Sinyavino a mohla být dosažena německou dělostřeleckou palbou – začala okamžitě 18. ledna. Pouhých 17 dní trvalo vybudování 33 km dlouhého úseku, který fungoval až po setmění v roce mrazivé teploty, při kterých byla Cesta vítězství využívána k doručování zásob do Leningradu a evakuaci přeživších. Severní hlavní město Ruska a kolébka bolševické revoluce byla zachráněna.

Anatolij Brusnikin , ruský historik a novinář

Vlastnosti

Tento příběh můžete sdílet na sociálních sítích:

Sledujte dál RT

